

เรื่อง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตริี วรรคสอง มาตรา ๓๘ จัดว่า วรรคสอง มาตรา ๓๘ เบญจ และมาตรา ๓๘ สัตต ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ตริี วรรคสอง มาตรา ๖๗ จัดว่า วรรคสอง และมาตรา ๖๗ ฉ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

ศาลแพ่งธนบุรีส่งคำโต้แย้งของผู้ร้อง (นายมนสันต์ มฤคทัต) ซึ่งเป็นจำเลยในคดีหมายเลขคำที่ ๔๐๓๘/๒๕๔๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ซึ่งข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องนายมนสันต์ มฤคทัต ที่ ๑ และนายวิระ มานะคงตรีซีพี ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งธนบุรี ในข้อหาหรือฐานความผิด เรื่อง ผิดสัญญาวงเงินสินเชื่อ ขยายลดตัว ตัวเงิน และค้ำประกัน ขอให้ศาลพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชำระหนี้แก่โจทก์ เป็นเงิน ๓๘,๔๙๘,๓๐๕.๕๐ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี จากต้นเงินจำนวน ๒๔,๑๗๒,๗๘๔.๗๖ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระหนี้แก่โจทก์แล้วเสร็จ

จำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้ร้อง ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งธนบุรี โต้แย้งว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่โจทก์อ้างว่ามีอำนาจดำเนินการในคดีนี้ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหลายประเด็น ซึ่งผู้ร้องเห็นว่า กฎหมายทั้งสองฉบับที่โจทก์ขอให้ศาลใช้บังคับแก่คดีนี้ ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และยังมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ จึงขอให้ศาลรื้อการพิจารณาคดีนี้ไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ซึ่งศาลแพ่งธนบุรีเห็นว่า ยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว จึงให้รื้อการพิจารณาคดีนี้ไว้ชั่วคราว และส่งคำโต้แย้งของจำเลย ในฐานะผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

๒. ประเด็นเบื้องต้น

ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีที่ผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยในคดี โต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลแพ่งธนบุรีจะใช้บังคับแก่คดี ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ ศาลรัฐธรรมนูญจึงรับเรื่องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้

๓. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

มีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัย ดังนี้

๑. ประเด็นที่ว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตี วรคสอง มาตรา ๓๘ จัตวา วรคสอง มาตรา ๓๘ เบญจ และมาตรา ๓๘ สัตต ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ วรคหนึ่ง หรือไม่ นั้น

พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๙/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕ และคำวินิจฉัยที่ ๔๙/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๕ วินิจฉัยไว้แล้วว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตี และมาตรา ๓๘ สัตต ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ วรคหนึ่ง

ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยซ้ำอีก คงเหลือประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า มาตรา ๓๘ จัตวา วรคสอง และมาตรา ๓๘ เบญจ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ วรคหนึ่งหรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคารรวมทั้งสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องทุกแห่ง มิได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง และบทบัญญัติมาตรา ๓๘ จัตวา วรคสอง และมาตรา ๓๘ เบญจ ที่พระราชกำหนดนี้บัญญัติให้เพิ่มในพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ทั้งสองมาตราดังกล่าว เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการค้าและการดำเนินงานตามโครงการควบกิจการระหว่างธนาคารพาณิชย์กับธนาคารพาณิชย์ด้วยกันหรือกับสถาบันการเงิน หรือการโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงิน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยได้ให้ความเห็นชอบแล้ว เพื่อให้การควบกิจการหรือโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงิน เป็นไปด้วยความรวดเร็ว เรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ระบบธนาคารพาณิชย์มีความมั่นคงและเข้มแข็ง เป็นการรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ บทบัญญัติทั้งสองมาตราดังกล่าว มิได้มีข้อความใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ วรคหนึ่ง แต่อย่างใด

ดังนั้น พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ จัตวา วรคสอง และมาตรา ๓๘ เบญจ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ วรคหนึ่ง

๒. ประเด็นที่ว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ตี วรคสอง มาตรา ๖๗ จัตวา วรคสอง และมาตรา ๖๗ ฉ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์

และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่ นั้น

พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๙/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕
และคำวินิจฉัยที่ ๔๙/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๕ วินิจฉัยไว้แล้วว่า พระราชบัญญัติ
การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ตรี
และมาตรา ๖๗ ฉ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน
ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕)
พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยซ้ำอีก คงเหลือประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า
พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒
มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐
และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง
หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน
ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕)
พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อกำหนดมาตรการส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันการเงิน
สามารถดำเนินการควบกิจการหรือโอนกิจการ เพื่อฟื้นฟูฐานะและสร้างความมั่นคงแก่ระบบสถาบันการเงิน
และคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับบริษัทเงินทุนและสถาบันการเงิน
ที่เกี่ยวข้องทุกแห่ง มิได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง
แม้จะมีบทบัญญัติที่เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน แต่ก็ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจ
การตราไว้ด้วยแล้ว โดยมาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ที่พระราชกำหนดนี้บัญญัติให้เพิ่มในพระราชบัญญัติ
การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ นั้น มีสาระสำคัญ
เกี่ยวกับการยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติต่าง ๆ ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จำนวน ๙ มาตรา
พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๑๐ มาตรา และพระราชบัญญัติล้มละลาย
พุทธศักราช ๒๔๘๓ จำนวน ๓ มาตรา มาใช้บังคับ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการเกี่ยวข้องกับ
บทบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินการตามโครงการควบกิจการระหว่างบริษัทเงินทุนกับสถาบันการเงินอื่น
หรือการโอนกิจการให้สถาบันการเงินอื่น ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยคำแนะนำ
ของธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตแล้ว เป็นไปด้วยความรวดเร็ว เรียบร้อย มีประสิทธิภาพ
และชอบด้วยกฎหมาย เป็นการสร้างความมั่นคงแก่ระบบสถาบันการเงินและคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน
บทบัญญัติมาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ดังกล่าวมิได้มีข้อความใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙
และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แต่อย่างใด

ดังนั้น พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์
พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐
และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

๔. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตีไว้ วรรคสอง มาตรา ๓๘ จัตวา วรรคสอง มาตรา ๓๘ เบญจ และมาตรา ๓๘ สัตต ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ตีไว้ วรรคสอง มาตรา ๖๗ จัตวา วรรคสอง และมาตรา ๖๗ ฉ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจิระ บุญพจนสุนทร นายจุมพล ณ สงขลา นายปรีชา เฉลิมวณิชย์ นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระภู่าน นายมานิต วิทยาเต็ม นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุจิต บุญบงการ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวโช นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ นางสาวนีย์ อัครโรจน์ นายอมร รักษาสัตย์ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๒๖ ก วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๗

ย่อโดย นายวัชรพงษ์ ใจสุทธิ
กลุ่มงานคดี ๔